HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

גמ' נימא אית ליה לר"מ א) איסור חל על איסור א]נהי דאיסור חל על איסור לית ליה [א]איסור כולל ואיסור מוסיף ב] אית ליה טהור מעיקרא לא אסור אלא בחלב הוה ליה טמא מיגו ג]דאסור בחתיכות טהורות איתוסף ביה נמי איסורא עילוי חלב וחלב מעיקרא לא אסור אלא באכילה ד] אקדשיה מיגו דאיתוסף ביה איסורא דהנאה איתוסף ביה ה](א) לגבי חלב ואכתי להדיוט הוא ו] אסור אבל לגבוה שרי הוה ליה נותר מיגו דאיתוסף ז] איסורא לגבי גבוה איתוסף ביה לגבי הדיוט חל עליה יוה"כ מיגו ח] דאיתוסף ביה איסור לגבי חולין איתוסף ביה לגבי גבוה ונתני ה' חטאות ונוקמה כגון דאכל כזית פיגול בחדא בהמה קמיירי בשתי בהמות לא קמיירי ונותר ופיגול בחדא בהמה לא משכחת לה אלמה לא משכחת לה כגון שהעלה [ב]אבר פיגול לגבי מזבח דפקע פיגוליה מיניה והוה ליה נותר וכדאמר עולא [ג]קומץ פיגול שהעלה לגבי מזבח פקע פיגולו ממנו והוה ליה נותר באבר אחד קא מיירי בשני אברים לא קמיירי ונותר ופיגול בחד אבר לא משכחת לה אלמה לא משכחת לה כגון שהעלה אבר פיגול לגבי מזבח ט] דפלגיה אנחיה ע"ג מזבח ופלגיה מאבראי דמזבח דההוא דמזבח פקע פיגול והוה ליה נותר וכדאמר עולא קומץ פיגול שהעלה על המזבח פקע פיגולו ממנו והוי ליה נותר א"ל לא אי [ג]רובא דמזבח שדייה למזבח רובא דבראי שדייה לבראי תפשוט דבעי [ג]רמי בר חמא הלכו באברים אחר הרוב או לא אלא בכזית אחד קמיירי בשני זיתים לא קא מיירי ולא והקתני י"ה ובי"ה [ד]כותבת י] דמחייב וכותבת אית ביה שני זיתים א"ר זירא כגון שאכל כוליא בחלבה רב פפא אמר כגון דמלייה בתמרי רב אדא בר אחא מתני ה' חטאות ומתריץ לה כגון דאכל כזית פיגול ולא משני כהני שינויי דקא משנינן ונתני שש חטאות ונוקמה כגון דאכל יא] כזית דם בחדא אכילה קא מיירי בשתי אכילות לא קא מיירי ושיערו חכמים [ד]דאין בית הבליעה מחזיק יותר משני זיתים: ר"מ אומר וכו': ונתני אם הוציאו חייב מ"ט קתני אם היתה שבת [ה]אמר רפרם זאת אומרת עירוב והוצאה לשבת [ו]ואין עירוב והוצאה ליה"כ ממאי דלמא [ה]יש עירוב והוצאה ליה"כ והכי קתני אם היתה שבת והוציאו חייב אף משום שבת וי"ה אלא אי איתמר דרפרם על הדא איתמר דתניא 1ושלח ביד איש עתי [ו]איש [י]להכשיר את הזר יב] עתי אפילו [י]בטומאה ואפי' [ח]בשבת עתי במזומן קתני עתי אפילו בשבת אמר רפרם זאת אומרת עירוב והוצאה לשבת ואין עירוב והוצאה ליה"כ ממאי שאני שעיר המשתלח דהכשירו ביה"כ בכך אלא דרפרם יג] [ז]ברותא היא:

מתני' יש בא ביאה אחת יד] וחייב עליה ו' חטאות כיצד טו] הבא [ט]על בתו חייב עליה משום בתו ואחותו אשת אחיו ואשת אחי אביו ואשת איש ונדה: **גמ'** והא

גמ' נהי דאיסור. גרידא חל על איסור לית ליה כגון האוכל נבלת בהמה טמאה אינו חייב משום נבלה דהיינו איסור גרידא דליכא לא כולל ולא מוסיף: **מגו דנאסר בחתיכות** טז] ח) (ב) (טהורות). איתסר נמי בחלב משום טומאה והיינו כולל דלא איתוסף איסורא אחפצא אלא אגברא איתוסף איסורא לגבי אחריני כייל יז] נמי להאי באיסורא: **איסור הנייה.** היינו מוסיף דאיתוסף איסורא אחפצא: **נותר.** נמי איסור מוסיף: **יה"כ.** איסור כולל דאיתוסף איסורא אגברא אמידי דמשתרי ליה עד השתא: **בשתי בהמות לא מיירי ונותר ופיגול בחדא בהמה ליכא.** דפיגול אינו אלא בד' עבודות של דם הילכך מדפגלה לא חזיא לא לאכילת אדם ולא לאכילת מזבח הילכך לא חייל עליה נותר: **דפקע ממנו פיגולו.** דקדשהו מזבח בעבודה. טעמיה דעולא מפרש בזבחים (דף מג.): **אי רובא אמזבח שדייה.** לכולו אבר אמזבח והוי כוליה נותר כו': **הלכו באברים כו'.** האי בעיא בפרק בהמה המקשה (חולין ע.): **כזית אחד.** חלב דאיסור קמיירי בשני זיתי חלב לא קמיירי: **כותבת אית בה ב' זיתים.** דכך בית הבליעה מחזיק: **כגון שאכל כוליא בחלבה.** דאאכילת חלב מחייב שלש חטאות ואשם וגורס נמי להשלמת אכילת (ג) כותבת וזית של כוליא משלים לכותבת הילכך לא תנא פגול דבשני זיתי חלב לא קמיירי. ואי תימא לוקים כגון שהעלה זית של כוליא אמזבח יח] דהוה חלב פיגול ולכוליא נותר (ד) א"כ לא מהני נותר אזית דחלב ואנן בעינן דליהוי חד אכולהו ט)דאכילה קתני דהיינו כזית: יט] (גליו"ן) **אלא בכזית אחד מיירי.** ואי אנחיה לפלגיה דזית אמזבח אין הקטרה י)בפחות מכזית כ]: **כגון שאכל כוליא בחלבה.** ואם נפסק לומר ליחייב אכוליא משום פיגול ואחלבה משום נותר לא מצי למימר הכי דטמא שאכל כ)קתני דבחלב עצמו בעי לאוקומי לכולהו איסורי. פירוש כא] מורי: **רב פפא אמר.** להכי לא תנא פיגול דלא מיירי בשני זיתי חלב ודקא קשיא לך כותבת כגון דמלייה לחלב בתמרי והשלימו לכותבת: **ומתרץ לה כגון דאכל כזית פיגול.** מבהמה אחרת בהדה: **וניתני אם הוציאו חייב.** דהא יה"כ הוא: **במזומן לו.** שזימנוהו מאתמול להוליך השעיר: **זאת אומרת.** מדקתני אפילו בשבת אין עירוב והוצאה ליה"כ דאם יש איסור הוצאה ליה"כ אמאי איצטריך לרבויי שבת הא דחי יה"כ והוא הדין לשבת (ה): **דילמא.** מיה"כ לא שמעינן לשבת דיה"כ שאני דהכשר מצותו בכך דומיא דתמידין שקריבין בשבת: **מתני' בתו ואחותו.** שבא על אמו והולידה כב]: **ואשת אחיו.** שנשאת לו קודם לכן ולאחר מיתתו נשאה אחי אביו ובא זה אביה עליה בנדתה: **גמ'**

אם היה שבת והוציאו. כג] וא"ת מה שייך זה לענין אכילה ויש לומר דהכי פירושו והוציאו בפיו דכיון שהניחו בפיו ברה"י והוציאה ברשות הרבים מחייב משום הוצאה דבליעתו היא הנחתו דהא מוציא שתי אותיות וכתבן כשהוא מהלך חייב דכתיבתן זו היא הנחתן(ו):

אמר עולא קומץ פיגול כו'. ואם תאמר אמאי לא פריך מאבר גופיה דאמר פרק המזבח מקדש (זבחים פד. ופה:) דחשיב שחטו חוץ לזמנו כו' אם עלו לא ירדו כך אם ירדו לא יעלו וקאמר עולא ל"ש אלא שלא משלה בו האור אבל משלה בו האור אפילו ירדו יעלו וא"כ ש"מ כד] דעושה לחמו של מזבח ופקע פיגולו ממנו וי"ל דמכל מקום לא תנא ליה בהדיא כל כך דפקע פיגולו ממנו כמו כה] בהדיא דקומץ: **פקע** פיגולו ממנו. במנחות הקשה רש"י פרק הקומץ (דף יד.) אמאי איצטריך קרא למעט קומץ מפיגול תיפוק לי דלא קרב המתיר כמצותו ותירץ דמיירי במשלה בו האור ברובו שהותרו השיריים כדאמרינן קומץ מאימתי מתיר השיריים באכילה משהוצת האור ברובו וקשה דא"כ מ) (לוקים) דפקע פיגולו ממנו כדמוכח הכא ויש לומר דמיירי שחציו העלה ע"ג המזבח וחציו לא העלה דלא פקע פיגולו מן החצי שנשאר כו] ואם תאמר ואפי' לכתחלה נמי מעלין ליה כדאמרינן פרק בית שמאי (זבחים מג:) האי קומץ דפלגיה אנחיה אארעא כז] אסיקנא ליה לכתחלה וי"ל שאני התם שהיה כולו מתחלה ע"ג המזבח ואח"כ הוריד חציו למטה אבל הכא לא היה על המזבח וא"ת מנחת נסכים ומנחת כהן משיח שהם כולן כליל אמאי צריך קרא למעט אותם מפיגול והלא אינה מתרת שום דבר ויש לומר כיון שקדשו בכלי הוי כמו קרבו מתירין וקבעה בפיגול ולכך צריך קרא למעט: **תפשוט** דבעי רמי בר חמא הלכו באיברים אחר הרוב. פירש בקונטרס היינו בעיא דפרק בהמה המקשה (חולין ע.) ואינו נראה לר"ת דמאי שייכא ההיא בעיא להך דהכא דהתם מיירי אם יצא חציו ברוב אבר אי הוי כילוד או לא לכך נראה לפרש נ) דהיינו בעיא דפרק מזבח מקדש (זבחים פז.) דאיבעיא להו אויר מזבח כמזבח או לא כו' רובו כח] לכבש ככבש דמי רובו למזבח כמזבח דמי תפשוט דבעי רמי בר חמא יש חיבור בעולין או לא כט]:

עירוב והוצאה לשבת. ס) פירוש נתערבה הוצאה עם שאר מלאכות לשבת ולא נתערבה הוצאה עם שאר מלאכות בי"ה ל]. לשון מורי ז"ל ע): **אלא** דרפרם ברותא היא. ובפרק שני שעירים (יומא סו:) איתא נמי הא דהכא ולא דחי דילמא שאני שעיר המשתלח כו' כלדחי הכא אלא רגילות הוא לא] דברי פ) תורה עניים במקומם ועשירים במקום אחר: נשאת

תוספות ונותר ופיגול בחד בהמה ליכא. משמע דאי חל נותר אפיגול ה"ל למתני ה' חטאות ותימה הלא לא משכחת ה' דהאוכל קדשים בטומאת הגוף ט)לא מחייב אפיגול לפי שאין ניתר לטהורים ולא היה לו שעת הכושר והל"ל נותר ופיגול וטומאה בחד בהמה לא משכחת לה: **כגון שאכל כוליא בחלבה.** תימה מ"ש מב' זיתי חלב מיהו השתא ליכא למימר דחלק החלב מעל הכוליא ויניח הכוליא ע"ג המזבח ויחול עליו נותר דבב' אברים כלומר בב' חתיכות לא איירי: **אין בית הבליעה מחזיק יותר מב' זיתים.** פירוש כדרך אכילה:

מסורת הש"ס

א) [חולין קא. וש"נ], ב) [זבחים מג. מעילה ג:], ג) [חולין ע. ושם איתא רבא], ד) [ע' תוס' עירובין פ: ד"ה אגב ותוס' יומא פ. ד"ה ושיערו], ה) יומא סו:, ו) [יומא סו:], ז) נ"א בדותא, ח) רש"ק מ"ז, ט) [דליהוי כולהון אחד. רש"ש], י) [נדל"ל חיוב רש"ש], כ) [שאכל חלב רש"ש], ל) [ע' תוס' עירובין כ. ד"ה לא ותוס' שבת יא. ד"ה לא יעמוד ועוד שם לב. ד"ה המוציא בפיו ותוס' יבמות לד. ד"ה והוציא], מ) רש"ק מ"ז, נ) [ורש"י עצמו בזבחים פז. פי' כך ע"ש], ס) [ורש"י ביומא לא פי' כן אלא כדי נסבא דזה תלי באיסור הוצאה ע"ש], ע) [וע' תוס' ביצה יב. ד"ה דילמא], פ) [ירושלמי פ"ג דראש השנה על קרא היתה כאניות סוחר ממרחק תביא לחמה],

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' איתוסף ביה נמי לגבי חלב: (ב) רש"י ד"ה מגו דנאסר בחתיכות טהורות משום טומאה איתסר: (ג) ד"ה כגון שאכל וכו' להשלמת אכילת יה"כ לכותבת דזית של כוליא וכו' ואי תימא. נ"ב ר"ל ואם תקשה: (ד) בא"ד א"כ לא. נ"ב זהו תירוץ: (ה) ד"ה זאת וכו' לשבת ומשני דילמא כצ"ל והד"א:

◆

גליון הש"ס

גמ' ואין עירוב והוצאה. ע' סוטה מא ע"א ברש"י ד"ה מיכן ואילך: תוס' ד"ה ונותר וכו' לא מחייב אפיגול. כדאיתא מנחות כה:

◆

מוסף רש"י

קומץ פיגול. שחישב עליו לפגל בשעת קמיצה והעלהו לגבי המזבח כיון שמשלה בו האור פקע פיגולו ממנו, שאם פקע מיד וירד מעל גבי המזבח יעלה, והוא הדין נמי לאיברי פיגול שהעלן לגבי המזבח כיון שמשלה בהן האור פקע פיגולן מהן, והאי דנקט קומץ פיגול משום דאי תנא באיברי פיגול לחוד לא הוה אתי קומץ מיניה, דס"ד אמינא הני מילי אבר דמיחבר להכי כיון שמשלה בו האור במקצת והוי כמו שמשלה בכולו ופקע פיגולו ממנו, אבל קומץ דמיפרת אימא לא, קמ"ל, ולהכי נקט קומץ דאע"ג דמיפרת פקע פיגולו ממנו, וכל שכן גבי אבר פיגול, דכיון דמיחבר כי משלה האור במקצתו הוי כנשרף כולו ופקע פיגולו (מעילה ג:). **ואפילו בשבת.** עתי, בעתו ובמועדו ישתלח ולא יעבור ואפילו בשבת ובטומאה (יומא סו:). **זאת אומרת.** מדאיצטריך למיתני עתי אפילו בשבת, איכא למשמע דאין איסור הוצאה ליום הכפורים, דאי יוה"כ כשבת להוצאה למה לי קרא להתיר משאו בשבת, הרי כשחל בחול נמי כשבת דמי וקאמר רחמנא ישלחנו. **עירוב** כדי נסבא, אלא דהא בהא תליא, דלא תקינו חכמים עירובי חצרות אלא בשביל איסור הוצאה, שגזרו טלטול מרשות לרשות גזירה משום הוצאה מרה"י לרה"ר (שם).

◆

שיטה מקובצת

א] עי' בחדושין: ב] מוסיף ס"א ואיסור בת אחת אית ליה והיכי משכחת לה כגון שנטמא קודם שהביא שתי שערות דאיסור חלב ואיסור טומאה בהדי הדדי קא אתיין אקדשיה מיגו כו': ג] מיגו דנאסר בחתיכות: ד] עי' בחדושין: ה] ביה נמי איסורא לגבי: ו] הוא דאסור אבל: ז] דאיתוסף ביה איסורא: ח] דאיתוסף. ס"א א) דאתסר ביה: ט] עי' בחדושין: י] כותבת הוא דמחייב: יא] דאכל נמי כזית: יב] עי' בחדושין: יג] דרפרם בדותא היא וכן הלכה דיש עירוב והוצאה ליה"כ ובפ"ק דביצה נמי מסיק דיש עירוב והוצאה שלא לצורך אפילו בי"ט (שלא לצורך) ושם הארכתי. תוס': יד] עי' בחדושין: טו] הבא על בתו כגון עמלק בא על אמו והוליד ממנה בת שהיא בתו ואחותו חייב: טז] בחתיכות טהורות משום טומאה איתסר: יז] כייל. ס"א גריר: יח] דהוי חלב פיגול וכוליא נותר: יט] אלמא בכזית תיבת גליון נמחק: כ] מכזית. גליון כאן: כא] מורי נ"א רומי: כב] והולידה בת כו' שנשאת לאחיו קודם תיבת לו נמחק: כג] והוציאו בפיו חייב. וא"ת כו' אכילה דהא לא קא אתו בהדי הדדי דחיוב אכילה מהנאת גרונו בא ואהוצאה לא מחייב עד דנייח גופו דהנחה בעינן ויש לומר דאכילתו זו הנחתו דהא מוציא כו' הנחתן ה"נ אכילתו זו הנחה וא"ת מ"מ לא אתו בהדי הדדי דחיוב אכילה חל בבית הבליעה וחיוב הוצאה לא חל עד דנחת במעיו וי"ל דכיון דהוא בבית הבליעה הרי הוא כמעוכל ומונח במעיו. תוס' אחרות: כד] דנעשה לחמו אות ו' נמחק: כה] כמו בההיא דהכא דהקומץ הס"ד: כו] שנשאר ומ"מ קרב המתיר כמצותו כיון שהעלה ממנו כזית על המזבח וא"ת: כז] ארעא ופלגי אסקי אמדבחה אסיקנא: כח] רובו למזבח כמזבח דמי רובו לכבש ככבש דמי: כט] לא הס"ד ומה"ד כגון דאכל כוליא בחלבה משום דמשלים כוליא לחלב לשיעור כותבת וא"ת מ"מ משכחת לה פיגול ונותר כגון שהעלה כזית מן החלב [למזבח] דאין בו משום פיגול דפקע פיגולה ממנה ויתחייב עליו אנותר ועל מה שלא העלה חייב משום פיגול וי"ל כיון דבכזית אחת לא הוי תרווייהו [וחיובם לא הוי רק בב' זיתים] בהא לא איירי מתניתין דבמתניתין קתני יש אוכל אכילה אחת דמשמע על אותו זית מתחייב משום כולן והכא לא אפשר דהא דתני ביה"כ אע"ג דשני זיתים הם התם הם משלימים זה לזה דצריך כותבת דכך חיוב יה"כ אבל חיוב נותר וחיוב פיגול בזית אחד חייב משום אחד מהן דשיעורן בכזית ואי הוי תני תרווייהו הוי צריך למיתני שני זיתים ב) וכן [כותבת] וה"ה דמצי למיתני שאכל כזית חלב וכזית בשר. תוס': ל] מלאכות ליה"כ לשון אות ב' נמחק: לא] הוא דדברי תורה עניים הן במקומם:

א) נראה דצ"ל מיגו דאיתסר ביה נמי בחולין. ב) נראה דצ"ל והא דנקט כוליא בחלבה לאו דווקא דה"ה דמצי למתני וכו'.

עין משפט נר מצוה

כט א מיי' פ"ו מהלכות שגגות הלכה ד:

ל ב מיי' פי"ח מהל' פסה"מ הלכה כא:

לא ג מיי' שם פ"ג הלכה י:

לב ד מיי' פ"ב מהל' שביתת עשור הל"א:

לג ה מיי' פ"א שם הל"ב [ופ"ח מהל' עירובין הל' ד טוש"ע א"ח סי' תטז סעיף ד]:

לד ו מיי' פ"ג מהל' עבודת יוה"כ הל"ז:

לה ז מיי' פ"ה שם הל' כא:

לו ח מיי' שם הל' יט:

לז ט מיי' פ"ד מהל' שגגות הל' ג:

◆

תורה אור השלם

1. וְסָמַךְ אַהֲרֹן אֶת שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׂעִיר הַחַי וְהִתְוַדָּה עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל חַטֹּאתָם וְנָתַן אֹתָם עַל רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עִתִּי הַמִּדְבָּרָה: ויקרא טז כא

◆

רבינו גרשום

וחייב אתה קרבן מיגו דאי בעי אמר להו אתם הייתם סבורים שהייתי אותה שעה נזיר ולא הייתי שכבר נשאלתי על נזירי לפני חכם או תנאי היה בלבי ולא נתקיים התנאי ונמצא שהעדות אינו עדות והלכך נאמן: וכן כשאמרו לו יודע אתה בעדות לפלוני שראית המעשה שראינו שהייתה שם ואם אי אתה מעיד לו חייב אתה קרבן על שמיעת קול אלה והוא אמר לא ידעתי פטור דאיבעי מצי אמר להון לא נתכוונתי לעדות לא שמתי דעתי להיות זוכר אם לאו הלכך אין עדותן עדות ונאמן הוא: אכל חלב וחלב. אכל כזית חלב וחזר ואכל כזית חלב בהעלם אחד כיון דשם חלב אחד הוא אינו חייב אלא חטאת אחת אבל אכל כזית חלב וכזית דם ונותר ופיגול בהעלם אחד כיון דמינין הרבה אע"ג דבהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת: וחומר במין אחד. שמצטרפין שני חצאי זיתים לחייבו: משני מינין. כזית אחד פטור שאין מצטרפין: א"ל אביי. היינו טעמא דחייב שתים דהעלמות מחלקין דאיכא שתי העלמות: כגון שאכלו לכזית בב' תמחויין. תבשילין חצי זית צלי וחצי זית מבושל: ואליבא דר' יהושע. איצטריך למימר חייב דאמר במתניתין תמחויין מחלקין לחטאות כדתנן אמר יהושע שמעתי באוכל כו': מהו דתימא. כדאמר ר' יהושע תמחויין מחלקין לא שנא לקולא לא שנא לחומרא דבמתניתין דמחלקין על כל אחד לחייבו מעילה היינו לחומרא והכא הוי קולא כזית אחד בב' תמחויין דאי אמרת דתמחויין מחלקין א"כ לא מצטרפי בהדדי לחייבו קמ"ל מתני' ממין אחד חייב אפי' בב' תמחויין אלמא לחומרא א"ר יהושע תמחויין מחלקין ולא לקולא: משני מינין פטור פשיטא. דלא מיצטרפי: אמר ריש לקיש. האי משני מינין מין אחד הוא ואמאי קרי ליה ב' מינין כגון שאכלו בב' תמחויין וקאמר אע"ג דמין אחד הוא כיון שאכלו בב' תמחויין תמחויין מחלקין ולא מצטרפין ופטור דלא שנא לקולא ולא שנא לחומרא קאמר דתמחויין מחלקין: ומדסיפא מין אחד ושני תמחויין. כדאמרן מכלל דרישא דקתני ממין אחד חייב מין אחד ותמחוי אחד: פשיטא דחייב. אמר רבינא הכא במאי עסקינן כגון שהיתה לו ידיעה בינתים. שנודע לו שאכל חצי זית חלב וחזר ואכל חצי זית בשוגג וקמ"ל אע"ג דהיתה לו ידיעה בינתים דלא אכלן בהעלם אחד חייב: ואליבא דרבן גמליאל דאמר אין ידיעה לחצי שיעור. דההיא ידיעה דנודע לו בינתים לחצי שיעור לא חשיבא ידיעה לחלק השיעור דלא ליצטרפי לפוטרן אלא לא הויא ידיעה ומצטרפי כדתנן הכותב שתי אותיות בשבת דבהכי חייב בב' העלמות אחת שחרית ואחת ערבית דהיתה לו ידיעה בינתים רבן גמליאל מחייב כו': כמה ישהא האוכלו לאוכל כזית חלב או כזית דם או כזית נותר. כלומר כמה ימשוך וישהא באכילתן שאעפ"כ נחשבת היא אכילה וחייב: כאילו אוכלן קליות. כלומר אפי' אם לקח כזית והפריש לפרורין ולקח כל פירור ופירור ואוכלו זה אחר זה כמי שהוא אוכל קליות גרגיר אחר גרגיר אעפ"כ כיון שגמר והשלים הזית הוי אכילה וחייב: וחכ"א. זהו שיעור אכילה שחייב עד שישהא מתחילת אכילת הזית ועד סופו בכדי אכילת פרס: ר' מאיר לחומרא קאמר. דאע"ג דשוהה יותר מכדי אכילת פרס כיון דמשכיה אכילתו דאינו מפסיק בינתים ואפי' כולו יומא משיך בה הויא אכילה וחייב היינו לחומרא ואמרי לה רבנן כו': או דילמא לקולא קאמר. כאילו אוכלן קליות זה אחר זה דלא יפסיק בהן ובעי נמי בכדי אכילת פרס אבל איפסיק ביני ביני אע"ג דמתחלה ועד סוף בכל אכילת פרס כיון דאיפסיק ביני ביני פטור: א)אי אמרת בשלמא ר' מאיר לחומרא. קאמר דאפי' כל היום תימשך אכילתו חייב היינו דקא מהדרי ליה רבנן עד שישהא כדי אכילת פרס ותו לא: אלא אי אמרת. דלקולא קאמר כיון דאיפסיק ביני ביני פטור אע"ג דלא שהה יותר מכדי אכילת פרס א"כ וחכמים אומרים אם שהה מיבעי ליה למיתנא דהיינו משמע אם שהה כדי אכילת פרס אע"ג דאיפסיק חייב: אלא מדקתני וחכ"א עד שישהא ש"מ דלחומרא אמר ר' מאיר ש"מ: בחלבין ובנבילה. דשיעור כל אחד בכזית עד שישהא באכילתו כדי אכילת פרס ולא יותר: אבל אכל אוכלין טמאין שנגעו בשרץ או בזב דשיעור אכילתן לפסול גוייתו מתרומה הוי חצי פרס ושתה משקין טמאין דשיעור שתייתן לפסול ברביעית אפי' כל היום כולו בכדי אכילת פרס: מאי קאמר. אפילו כל היום כולו והדר אמר בכדי אכילת פרס ותו לא: הכי קאמר אפי' כל היום כולו. משך באותו חצי פרס של אוכלין טמאין הוו אכילה: והוא שאכל כל כזית. שיש באותו חצי פרס בכדי אכילת פרס ולא ישהה בו יותר:

א) עד כאן שייך לדף יב ע"ב